

CAIET DE ACTIVITĂȚI

LBRIS

We know
books

Maria Mariana
Gheorghe

Irina Ema Săvuță

7

Lecția de Istorie

CLASA A VII-A

LITERA

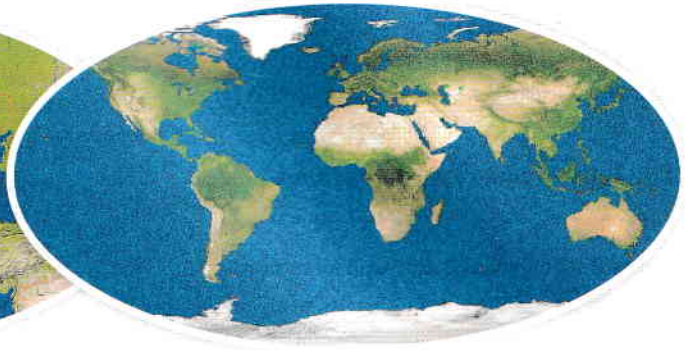
Evaluare inițială	4		
Unitatea I. Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea		6	
Lecția 1. Marile alianțe politico-militare în lume	7		
Evaluare	10		
Lecția 2. Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă	11		
Evaluare	14		
• Studiu de caz. REVOLUȚIA INDUSTRIALĂ ȘI RĂZBOIUL. NOUL ARMAMENT ȘI VICTIMELE LUI	15		
• Studiu de caz. VIAȚA ÎN TRANȘEE ȘI PE FRONTUL DE ACASĂ	16		
• Studiu de caz. ROMÂNIA ȘI PRIMUL RĂZBOI MONDIAL	17		
Lecția 3. Tratatul de pace. Noua hartă a Europei	19		
Evaluare	22		
Recapitulare	23		
Unitatea II. Perioada interbelică – o lume în schimbare		26	
Lecția 1. Viața cotidiană: organizarea orașelor, lumea rurală, invențiile și viața casnică, divertismentul, sănătatea oamenilor, cultura	27		
Evaluare	31		
• Studiu de caz. FEMEIA ÎN VIAȚA PUBLICĂ	32		
• Studiu de caz. CINEMATOGRAFUL – ARTĂ ȘI INDUSTRIE	33		
• Studiu de caz. CRIZE ECONOMICE	34		
Evaluare	35		
PROIECT. <i>Viața cotidiană în perioada interbelică</i>	36		
Lecția 2. Cetățean și stat în democrație și în totalitarism	37		
Evaluare	40		
• Studiu de caz. UN MODEL DEMOCRATIC – SUA	41		
• Studiu de caz. COMUNISMUL, NAZISMUL	42		
Evaluare	43		
Recapitulare	44		
PROIECT. <i>Cetățean și stat în democrație și în totalitarism</i>	47		
Unitatea III. Lumea în război		48	
Lecția 1. Relațiile internaționale. Agresiunea statelor totalitare	49		
Evaluare	52		
Lecția 2. Al Doilea Război Mondial: Alianțe militare și fronturile de luptă (1939–1945), România și al Doilea Război Mondial, Conferința de Pace	53		
Evaluare	58		
• Studiu de caz. NOILE MIJLOACE DE DISTRUGERE ÎN MASĂ	59		
• Studiu de caz. VIAȚA PE FRONT ȘI ÎN FRONTUL DE ACASĂ	60		
• Studiu de caz. HOLOCAUSTUL	61		
Evaluare	62		
Recapitulare	63		
Unitatea IV. Lumea postbelică		66	
Lecția 1. Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice. Viața cotidiană – de la dramele războiului la prosperitate	67		
Evaluare	70		
• Studiu de caz. DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI	71		
• Studiu de caz. PROTESTUL TINEREI GENERAȚII	72		
Lecția 2. Democrație versus comunism. Modele de organizare a statelor. Războiul Rece (1945–1991)	73		
Evaluare	78		
Lecția 3. Uniunea Europeană – principii de organizare și funcționare	79		
Evaluare	84		
Lecția 4. Lumea contemporană: o lume multipolară. Globalizarea. Noua diversitate culturală și revoluția informațională	85		
Evaluare	88		
• Studiu de caz. NOILE FORME DE DIVERTISMENT – JOCURILE ȘI TEHNOLOGIA. CONSECINȚE	89		
• Studiu de caz. TERORISMUL	90		
• Studiu de caz. MIGRAȚII ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ	91		
Recapitulare	92		
PROIECT. <i>Democrație versus comunism. Modele de organizare a statelor. Războiul Rece (1945–1991)</i>	93		
Recapitulare finală. <i>Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea</i>	94		

- 1 Cu ajutorul imaginilor, pe baza unei diagrame Venn, realizați o comparație a lumii cunoscute înainte de 1492 și a celei din prezent.

1492

2019

- 2 Realizați o axă cronologică a celor mai importante evenimente studiate în anul anterior la istorie.

AXA CRONOLOGICĂ

- 3 Selectați, din lista de mai jos, termenii istorici utilizați la domeniul de conținut: „Geneza spiritului modern”.

UMANISM

ANTICHITATE

COMUNISM

RENAȘTERE

DEMOS

REFORMĂ

PERSPECTIVĂ

AGORA

BURGHEZIE

LUTERANISM

BAROC

MONARHIE ABSOLUTĂ

- 4 Alcătuiți un text, de aproximativ 10 rânduri, în care să utilizați următorii termeni istorici:

ILUMINISM

OPINIE PUBLICĂ

RAȚIUNE

DREPTURI ȘI LIBERTĂȚI

EPOCA LUMINILOR

FILOSOF

- 5 Alcătuiți o listă cu site-uri de internet pentru domeniul de conținut: „secolul naționalităților”.

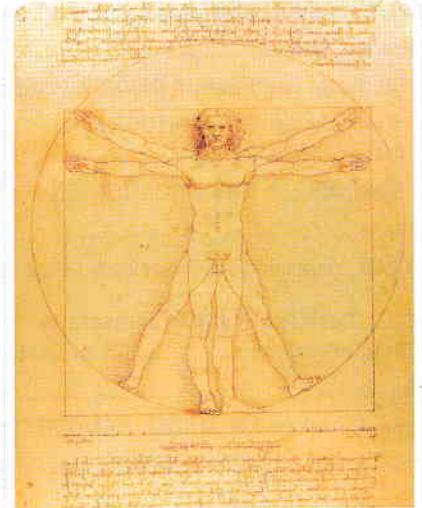
- 6 Plecând de la imaginile următoare, discutați cu colegii de clasă tema: „Umanismul, un nou mod de gândire”.

Michelangelo – Crearea lui Adam

Manuscris medieval

Leonardo da Vinci – Omul vitruvian

7 Citiți cu atenție sursele:

- A.** „Expansiunea Europei dincolo de ocean (începând din 1492/1498) a apărut tot mai puternică... precum o cotitură în cadrul istoriei universale, care a despărțit realmente istoria mai veche a Eurasiei de epoca modernă: Columb (1492) și Vasco da Gama (1498) au deschis în realitate drumul către globalizarea istoriei universale, prin contacte mai directe și mai importante decât oricând înainte între toate continentele, inclusiv cele izolate până atunci. Pentru prima dată, forma sferică a Pământului a fost decisivă, și chiar esențială pentru importante evoluții înregistrate.” (Imanuel Geiss, *Istoria lumii*)
- B.** „Dar dacă printre lucrurile omenești, există vreunul de care trebuie să ne apropiem cu șovăială, mai mult, de care trebuie să fugim cu orice chip, blestemându-l și respingându-l cu oroare, acela este, fără îndoială, războiul, decât care nu există nimic mai nelegiuit, mai dezastruos, mai plin de primejdii și cu urmări mai durabile, mai monstruos și mai total nedemn de om, ca să nu spun de creștin.” (Erasmus din Rotterdam, *Adagii*)

Cristofor Columb (1451-1506)

Pornind de la aceste surse, rezolvați următoarele cerințe:

- a)** Indicați evenimentele istorice la care fac referire sursele de mai sus.
- b)** Menționați din sursa **A** numele navigatorilor ale căror expediții au deschis drumul către globalizarea istoriei universale.
- c)** Selectați din sursa **B** două informații despre unul dintre lucrurile omenești de care trebuie să fugim cu orice chip.
- d)** Selectați din sursa **A** două informații aflate în relație de cauzalitate.
- e)** Pornind de la sursa **A**, prezentați două cauze și două consecințe ale expansiunii Europei dincolo de ocean.
- f)** Pornind de la sursa **B**, realizați o scurtă descriere a noului model uman propus de gânditorii secolelor XIV–XVI.

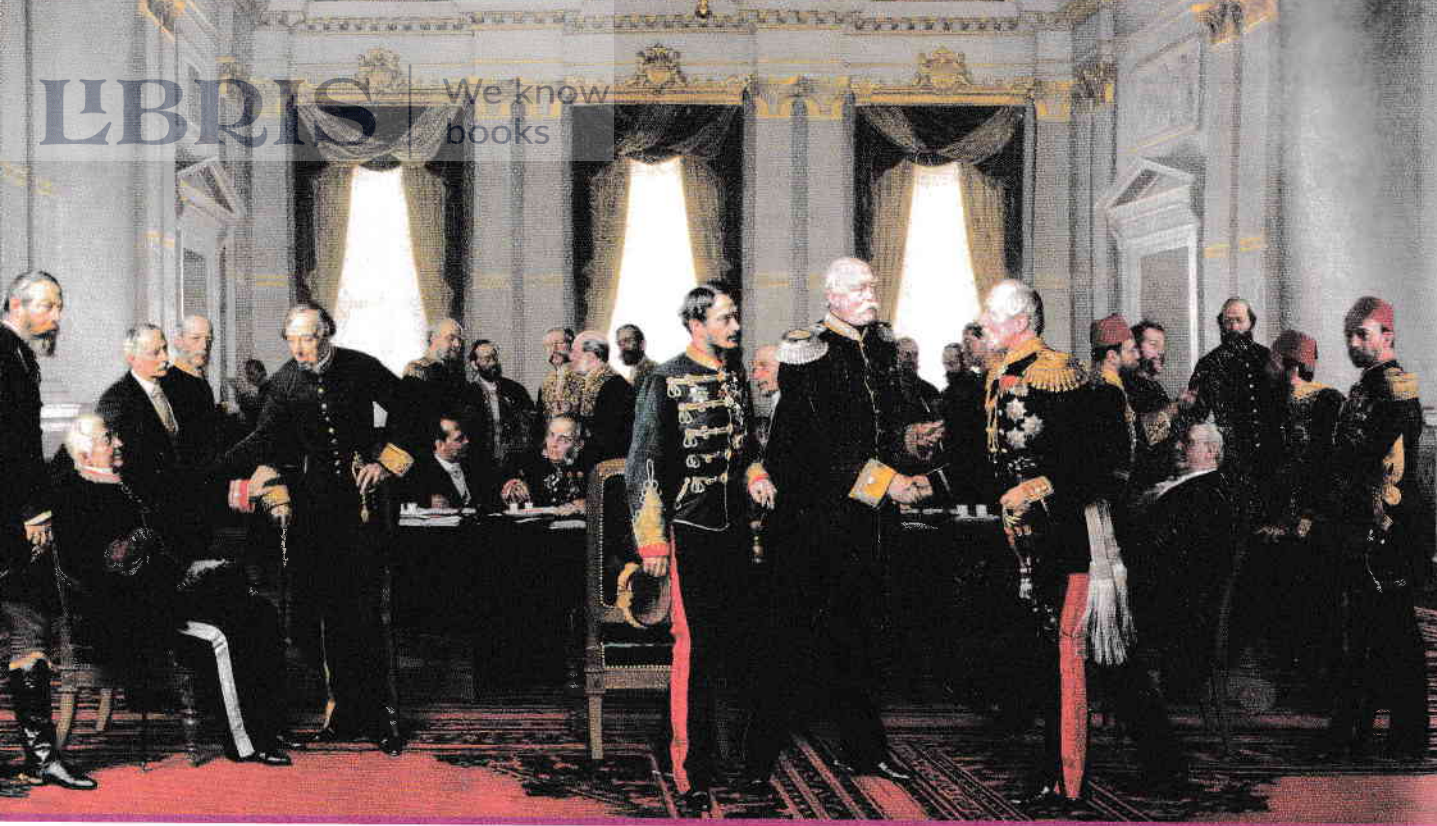
- 8 A.** Analizați imaginea de mai jos având în vedere identificarea titlului și a naturii documentului; stabilirea subiectului și a tipului ilustrației; observarea compoziției, a culorii, a desenului, a luminii, a personajelor, a obiectelor.
- B.** Identificați evenimentul istoric la care face referire imaginea și prezentați importanța acestuia pentru evoluția societății umane.

Joseph Wright of Derby – *Planetariul*

9 Copiați pe caiet și completați următorul tabel.

Termen istoric	Definiție	Realizați un desen reprezentativ pentru noțiunea definită
Stat modern		
Revoluție		
Independență		
Epocă victoriană		
A doua revoluție industrială		

» Congresul de la Berlin din 13 iunie–13 iulie 1878 s-a desfășurat în urma conflictului dintre Imperiul Țarist și cel Otoman. Au fost adoptate mai multe hotărâri, dintre care unele au condus la reorganizarea statelor din Peninsula Balcanică.

Unitatea I

Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea

„Luptele dintre indivizi, la fel ca dintre guverne și națiuni, rezultă inevitabil din neînțelegeri în ceea ce privește interpretarea termenilor. Neînțelegerile sunt întotdeauna cauze ale incapacității de a aprecia punctul de vedere al fiecăruia.”

NIKOLA TESLA
(inventator, inginer și fizician sârb)

„Dacă regret ceva este că n-am murit înainte de începerea acestui război.”

REGELE CAROL I AL ROMÂNIEI

Lecția 1 – Marile alianțe politico-militare în lume

» Evaluare

Lecția 2 – Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă

» Evaluare

Studii de caz:

- Revoluția industrială și războiul. Noul armament și victimele lui
- Viața în tranșee și pe *frontul de acasă*
- România și Primul Război Mondial

Lecția 3 – Tratatul de pace. Noua hartă a Europei

» Evaluare

Recapitulare

Marile alianțe politico-militare în lume

Otto von Bismarck

Cancelar al Prusiei și, mai apoi, al Germaniei la sfârșitul secolului al XIX-lea. Diplomația lui, numită „politică realistă” (*Realpolitik*), și modul autoritar în care conducea statul german i-au adus renumele de „Cancelarul de Fier”.

CUVINTE-CHEIE

- relații internaționale
- mari alianțe
- imperii coloniale
- Tripla Alianță
- Tripla Înțelegere
- naționalism

DICȚIONAR ISTORIC

Colonialism = politică a unui stat care exploatează resursele economice și umane ale unei țări aflate sub dominația sa.

Panslavism = politică promovată de Rusia, care urmărea să reunească într-o singură națiune toate popoarele slave.

Secolul al XIX-lea a fost numit și „secolul naționalităților”, deoarece în cei 100 de ani s-au petrecut numeroase schimbări la nivel politic, social, cultural și economic, dar, mai ales, au luat naștere națiunile moderne. Deși Europa domina lumea, Imperiul Britanic devenise cea mai importantă putere mondială, controlând un sfert din populația globului și o treime din suprafața de uscat.

Populația Europei s-a dublat în secolul al XIX-lea, de la 200 de milioane până la aproape 400 de milioane. Căile ferate au adus o schimbare majoră în viața oamenilor, generând construirea de noi orașe, în diferite locuri de pe continent. Londra a devenit cel mai populat oraș din lume, mărindu-și populația de la 1 milion de locuitori, în 1800, până la 6,7 milioane, un secol mai târziu. Noi teritorii din centrul Africii și Asiei au fost descoperite și au fost realizate cartografieri ale globului, cu excepția zonelor arctice și antarctice.

Atât în plan teoretic, cât și practic, în diplomația europeană s-a introdus și folosit conceptul de *concert european* în vederea menținerii unui echilibru pe continent. Continentul european era departe de a fi unit, cuprindea state cu regimuri diferite: democratice (Marea Britanie, Franța ș.a.) sau autoritare (Rusia, Imperiul Otoman); existau imperii multinaționale (Otoman, Austro-Ungar) sau republici precum Elveția și Portugalia. Polarizarea continentului era și de natură economică, în state bogate și state sărace, iar divergențele dintre statele europene erau legate și de stăpânirea **colonilor** sau a unor teritorii.

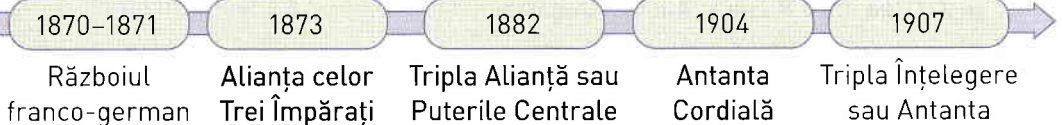
COLONIALISMUL reprezenta o realitate a secolului al XIX-lea și a începutului secolului al XX-lea, cele mai importante imperii coloniale au fost: britanic, francez, portughez, olandez etc. Germania și Italia dețineau mai puține teritorii coloniale, în timp ce Rusia se întinsese spre Siberia, Asia Centrală și Caucaz.

Principalele **antagonisme** manifestate la sfârșitul secolului al XIX-lea-începutul secolului al XX-lea erau între Franța și Germania, ca urmare a războiului din anii 1870–1871, în urma căruia Franța trebuia să plătească despăgubiri de război uriașe și să cedeze Alsacia și Lorena; antagonismul ruso-austriac, pentru stăpânirea Peninsulei Balcanice, agravat și de politica **panslavistă** dusă de Rusia; antagonismul anglo-german, determinat de cursa pentru stăpânirea coloniilor, dar și de cursa înarmărilor. Situația politică de pe continentul european, precum și apariția unor noi puteri în lume, cum ar fi SUA, au grăbit stabilirea unor noi alianțe politico-militare.

• MARILE ALIANȚE

În 1873, s-a format Alianța celor Trei Împărați, care includea Germania, Austro-Ungaria și Rusia. Dar ultimele două puteri nu se agreeau și, de aceea, în 1878, Rusia a părăsit alianța.

AXA CRONOLOGICĂ

IBDIS

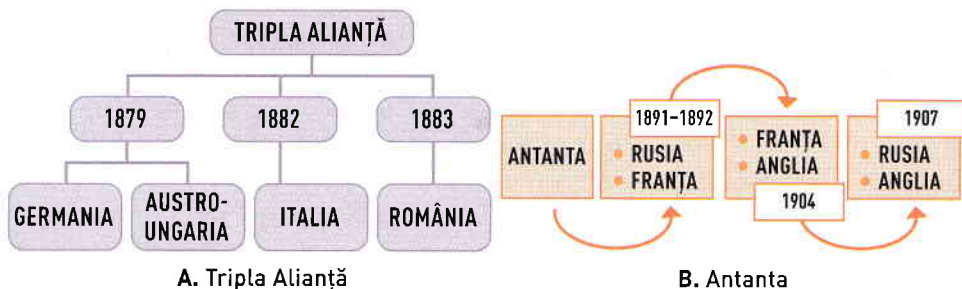
We know
books

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, s-au format marile alianțe politico-militare, Tripla Alianță sau Puterile Centrale și Tripla Înțelegere sau Antanta.

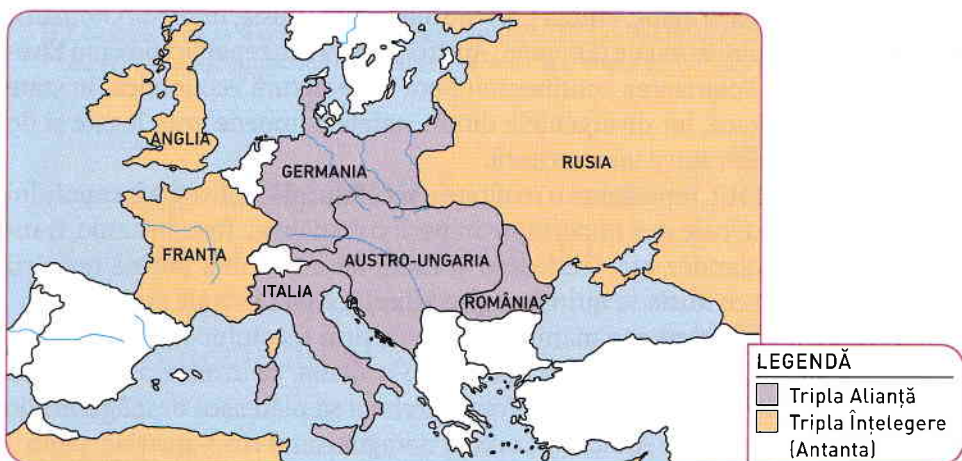
Relațiile internaționale de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea erau tensionate, ceea ce a dus la izbucnirea războaielor balcanice (1912–1913). Imperialismul și naționalismul au intensificat cursa înarmărilor și pregătirea pentru Marele Război.

DESCOPĂR

Marile alianțe politico-militare, statele membre ale acestora și anul aderării.

D. Antanta – afiș rusesc din anul 1914 reprezentând statele membre ale alianței.

C. Europa marilor alianțe

ÎNȚELEG ȘI APLIC

„Balcanii constituiau, la sfârșitul secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea, zona fierbinte a continentului. Aici se confruntau interesele marilor puteri politice, Rusia și Austro-Ungaria, în primul rând, dar și marile religii ale lumii [creștinismul cu variantele sale, catolicismul și ortodoxismul, și islamismul].” (Horia Dumitru Oprea, *Istoriei regăsite*)

- 1 Selectați din text două motive care au stat la baza conflictelor din Balcani.
- 2 Precizați ce legături diplomatice existau în a doua jumătate a secolului al XIX-lea între Rusia și Austro-Ungaria.
- 3 Identificați câte două soluții și rezolvați, pe echipe, situațiile-problemă menționate în sursă.

REȚIN

- Secolul al XIX-lea a fost numit și „secolul naționalităților”.
- Continentul european era departe de a fi unit, cuprindea state cu regimuri diferite: democratice, autoritare; existau imperii multinaționale sau republici.
- Divergențele între statele europene erau legate și de stăpânirea coloniilor sau a unor teritorii.
- În 1882, s-a format Tripla Alianță, compusă din Germania, Austro-Ungaria și Italia.
- Din 1904, Franța și Anglia au format Antanta Cordială. Acordul a fost completat, în 1907, cu Rusia, luând naștere Tripla Înțelegere.

Analizez și rezolv

1 Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi rezolvați cerințele.

„Un rol decisiv în realizarea aspirațiilor imperialiste ale statelor europene în Africa l-a jucat inaugurarea, în anul 1869, a Canalului Suez. Aceasta a dus la agravarea conflictului Angliei cu Franța pentru dominație în Africa, în Egipt, apoi în estul Africii; cu Italia, din cauza Etiopiei și a Somaliei și, în final, la confruntarea anglo-bură (olandeză) în Africa de Sud, în anul 1902. Aceste confruntări s-au încheiat în majoritate în favoarea Marii Britanii. Franța și-a consolidat prezența în Algeria, Italia și-a extins interesele în Libia și în Cornul Africii (Africa de Nord-Est). Tensiunile dintre cele două puteri au fost exploatate de Belgia în Congo și de Germania în Tanzania, Namibia și Togo și în Camerun sau Africa Orientală germană. La sfârșitul secolului al XIX-lea, piețele lumii erau împărțite, iar sursele de materii prime erau luate în stăpânire. Orice schimbare a acestei situații ar fi putut duce la o nouă divizare a lumii, posibil de realizat doar prin mișcări de agresiune la cel mai înalt nivel, adică prin confruntări armate.” (*Atlas istoric – Epoca modernă*)

- Indicați, pe baza textului, teritoriul pe care și-l dispută marile puteri europene.
- Precizați numele statelor care dețin imperii coloniale.
- Precizați, pe baza textului, cauzele care generează antagonisme între marile puteri.
- Scrieți pe caiet două informații din text aflate în relație de cauzalitate.
- Descrieți modalitatea aleasă de marile puteri pentru a schimba situația prezentată în text.

Observ și apreciez

2 Pe baza cunoștințelor dobândite la educație plastică și a cerințelor de mai jos, interpretați împreună cu colegii de clasă caricatura din imaginea alăturată.

- Identificați titlul și natura documentului.
- Stabiliți subiectul și tipul ilustrației.
- Observați compoziția, culoarea, desenul, lumina, personajele, obiectele.
- Identificați prejudecățile/clișeele utilizate de autor pentru descrierea personajelor.

3 Plecând de la imaginea D, pagina 11, precizați statele membre ale Antantei și discutați despre elementele pe baza cărora le-ați identificat și semnificația acestora.

Învăț să învăț

4 Propuneți sarcini de lucru pentru tema „Marile alianțe politico-militare în prima jumătate a secolului al XX-lea” utilizând metoda „Cubul”.

Exersează

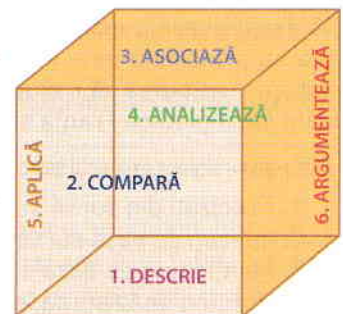
5 Discutați în perechi/cu colegul de bancă despre principalele antagonisme care se manifestau în relațiile internaționale la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea și stabiliți cauzele acestora.

6 Precizați cauzele care au determinat apariția celor două blocuri politico-militare și menționați consecințele înființării acestora pentru evoluția ulterioară a relațiilor internaționale.

7 Folosind resurse multimedia, realizați un portofoliu de imagini cu tema „«Concertul european» la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea”.

Henri Meyer –
*China – Prăjitura regilor
și a împăraților*, ilustrație
publicată în *Le Petit Journal*
(1898)

ISTORIA ALTFEL

Imperiul Britanic în 1914

I PORTOFOLIUL. Alegeți varianta corectă de răspuns.

- În 1873, s-a constituit:
 - Tripla Alianță; b) Tripla Înțelegere; c) Alianța celor Trei Împărați.
- Cel mai mare imperiu colonial era cel:
 - francez; b) britanic; c) german.
- Principalele antagonisme în relațiile internaționale erau cele:
 - anglo-franceze; b) franco-germane; c) austro-germane.
- În 1904, formează Antanta Cordială:
 - Franța și Rusia; b) Rusia și Anglia; c) Anglia și Franța.
- Cele două blocuri politico-militare create la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea erau:
 - Antanta și Tripla Înțelegere; b) Antanta și Tripla Alianță; c) Antanta și Alianța celor Trei Împărați.
- România aderă la Tripla Alianță în anul:
 - 1881; b) 1882; c) 1883.

II Alegeți noțiunile dintre paranteze care completează spațiile libere ale textului (al XX-lea, imperii, Colonialismul, Rusia, Germania, britanic).

... reprezenta o realitate a secolului al XIX-lea și începutul secolului ..., cele mai importante ... coloniale fiind: ..., urmat de francez, portughez, olandez etc. ... și Italia dețineau mai puține teritorii coloniale, în timp ce ... se întinsese spre Siberia, Asia Centrală și Caucaz.

III Copiați pe caiet și completați tabelul alăturat.

IV Citiți cu atenție sursa, apoi rezolvați cerințele.

„Din 1871 până în 1890, Europa trece prin epoca bismarckiană. Om al Vechiului Regim, cancelarul Bismarck nu are altă ambiție decât să mențină un *statu-quo** european avantajos de acum înainte pentru Germania, și nicio altă perspectivă decât aceea a echilibrului european. În această viziune, grija sa principală este să interzică Franței să-și găsească aliați care ar putea să o ajute să-și pregătească revanșa de care se teme, el va elabora sisteme de alianțe destinate să împiedice Franța să-și găsească parteneri.” (Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, vol. IV)

* *Statu-quo* = situație existentă sau care a existat la un moment dat.

- Precizați din sursă statele cu interese antagonice.
- Indicați pe baza sursei, unul dintre scopurile cancelarului Bismarck în derularea relațiilor internaționale.
- Menționați, pe baza sursei, două informații aflate în relație de cauzalitate.
- Pornind de la sursă, prezentați, în aproximativ 5 rânduri, alianța creată de cancelarul Bismarck la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Termen istoric	Definiție	Realizați un desen reprezentativ pentru noțiunea definită
Concert european		
Antagonism		
Colonialism		
Alianța celor Trei Împărați		
Relații internaționale		

AUTOEVALUARE

Punctaj pentru răspuns corect

I

$0,25 \times 6 = 1,5 \text{ p}$

II

$0,5 \times 6 = 3 \text{ p}$

III

$0,5 \times 5 = 2,5 \text{ p}$

IV

$0,5 \times 4 = 2 \text{ p}$

Din oficiu: 1 punct

Punctaj maxim: 10 puncte

Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă

Ferdinand I

Rege al României între 1914 și 1927. A condus România în timpul Primului Război Mondial, alegând să lupte de partea Antantei, deși era de origine germană, împotriva Puterilor Centrale, fapt care a avut ca efect excluderea sa din Casa Regală de Hohenzollern.

CUVINTE-CHEIE

- război mondial
- frontul de luptă
- *frontul de acasă*
- război de poziție
- Antanta
- Puterile Centrale

DICȚIONAR ISTORIC

Revoluția bolșevică = eveniment istoric în urma căruia gruparea din Partidul Social Democrat al Muncii din Rusia (bolșevicii/comuniștii), condusă de Vladimir Ilici Lenin, a preluat puterea în Rusia.

• CAUZE

Începutul secolului al XX-lea venea cu schimbări radicale în viața politică, economică, socială, culturală, dar și militară a lumii. La 28 iunie 1914, în timp ce vizita orașul Sarajevo din Bosnia, arhiducele moștenitor al Austriei, Francisc (Franz) Ferdinand și soția sa au fost asasinați de un student sârb, Gavrilo Princip. O lună mai târziu, Austro-Ungaria declara război Serbiei, acuzată că ar fi organizat atentatul și, astfel, începea Primul Război Mondial. Atentatul de la Sarajevo a fost doar pretextul. Conflictul avea cauze numeroase și diferite: lupta pentru colonii și resurse, împărțirea acestora de către marile puteri, antagonismele franco-germane, anglo-germane, ruso-austro-ungare, dorința popoarelor de a-și hotărî singure soarta (autodeterminare). Războiul a avut un caracter mondial, din cauza folosirii resurselor din colonii, a implicării atât a Japoniei, cât și a SUA.

• EVOLUȚIA ALIANȚELOR

Războiul a cuprins într-o săptămână aproape întregul continent european. În ciuda alianțelor existente, unele state, precum România și Italia s-au declarat neutre, altele precum Turcia (1914) sau Bulgaria (1915) au intrat în război de partea Puterilor Centrale. Pe parcursul conflictului, structura alianțelor s-a modificat. Alături de Antanta (Anglia, Franța, Rusia), au intrat, pe rând, în război Japonia (1914), Italia (1915), România (1916), SUA (1917), Grecia (1917), ceea ce a făcut ca războiul cel mare să se extindă și să devină un război *al națiunilor*.

• FRONTURILE DE LUPTĂ

Bătăliile Primului Război Mondial s-au desfășurat pe mai multe fronturi:

Frontul de Vest, unde germanii au atacat Franța prin partea de nord, încălcând neutralitatea Belgiei și înaintând cu rapiditate spre Paris. Blitzkrieg-ul sau *războiul fulger* a fost oprit pe Marna, unde generalul francez Joseph Joffre în alianță cu englezii au opus rezistență.

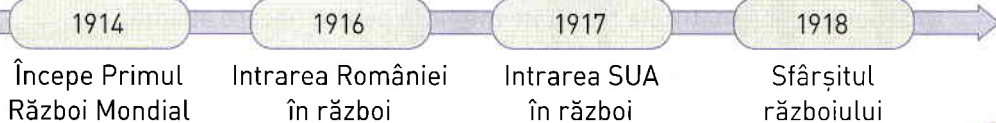
Frontul de Est, unde ofensiva rusă a fost oprită de armatele germane la Tannenberg și Lacurile Mazuriene.

Frontul Balcanic, unde Serbia a rezistat aproape un an atacurilor Austro-Ungariei.

• DESFĂȘURARE

La sfârșitul anului 1914, războiul de manevră a eșuat pe ambele fronturi și s-a transformat într-unul de poziții. Soldații au săpat tranșee și au întins garduri de sârmă ghimpată. Din 1915, au fost folosite noi tactici de luptă, noi tipuri de arme și a început un război de uzură.

AXA CRONOLOGICĂ

IBDIS

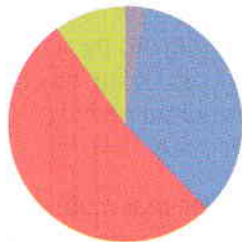
We know books

În 1916, pentru că războiul se prelungea, pe Frontul de Vest s-a reluat ofensiva, și germanii au atacat trupele franceze la Verdun, iar acestea au răspuns cu contraofensiva de pe râul Somme, cu uriașe pierderi umane și materiale. Pentru a împiedica aprovizionarea cu alimente și materii prime a Puterilor Centrale, Antanta a introdus blocada maritimă. Riposta Germaniei prin folosirea submarinelor în atacarea navelor care aprovizionau țările Antantei a provocat nemulțumirea SUA și, ca urmare, intrarea acesteia în război.

Noi provocări avea să aducă anul 1917, deoarece în Rusia a izbucnit **Revoluția bolșevică**, fapt care a determinat ieșirea acesteia din război și semnarea unei păci separate cu Puterile Centrale (1918). Cele mai grele lupte s-au dat pe frontul românesc din Moldova, la Mărăști, Mărășești și Oituz (1917), dar situația din Rusia a grăbit capitularea României în primăvara anului 1918. Din martie și până în iulie 1918, Germania a obținut victorii după victorii, dar trupele aliate conduse de mareșalul Ferdinand Foch au dat o lovitură finală acesteia, tot pe Marna. A urmat capitularea Germaniei la 11 noiembrie 1918 și semnarea armistițiului de la Compiègne. Sfârșitul războiului a fost grăbit și de revoluțiile care au izbucnit în statele membre ale Puterilor Centrale. Bilanțul războiului este unul copleșitor, incluzând pierderi umane și materiale de dimensiuni nemaicunoscute până la acea vreme.

DESCOPĂR

Cele două alianțe politico-militare care s-au confruntat pe parcursul Primului Război Mondial, anul intrării statelor membre în conflict și contribuția (în procente) la susținerea efortului de război.

A. Puterile Centrale

- Germania (1914) - 52%
- Austro-Ungaria (1914) - 35%
- Imperiul Otoman (1914) - 10%
- Bulgaria (1915) - 3%

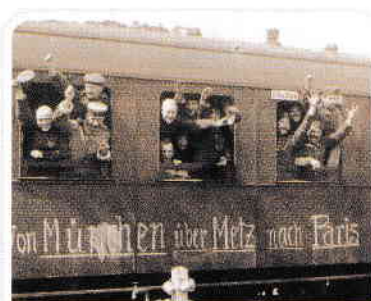
B. Antanta

- Rusia (1914) - 30%
- Franța (1914) - 25%
- Imperiul Britanic (1914) - 16%
- Italia (1915) - 12%
- Serbia (1914) - 8%
- România (1916) - 6%
- SUA (1917) - 2%
- Alte state - 1%

ÎNȚELEG ȘI APLIC

„Eșecul marilor ofensive din toamna lui 1914 și pericolul prăbușirii frontului pe care acestea l-au creat determină statele majore din cele două tabere să nu mai întreprindă noi acțiuni de anvergură înainte de a-și asigura serios pozițiile defensive. Pentru a se apăra de inamic, fiecare se îngroapă în tranșee legate între ele prin tuneluri și apărate de sârmă ghimpată.” (Serge Bernstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

- 1 Pornind de la sursa dată, precizați care erau cele două tabere aflate în război și menționați câte trei state membre pentru fiecare alianță.
- 2 Prezentați tipul de război desfășurat în primii doi ani ai Marelui Război.

În drum spre front

Infanteria franceză

Bătălia de la Ypres

REȚIN

- La 28 iulie 1914, începea Primul Război Mondial.
- Războiul a devenit mondial, din cauza folosirii resurselor din colonii, a implicării atât a Japoniei, cât și a SUA.
- România a intrat în război în 1916.
- Au existat mai multe fronturi: de Vest, de Răsărit sau Est, Secundar sau din Balcani ș.a.
- Principalele bătălii au fost la: Marna, Verdun, Tannenberg, Lacurile Mazuriene, Mărăști, Mărășești, Oituz etc.